

Військовий інститут Київського національного університету ім. Тараса Шевченка
КАФЕДРА ВІЙСЬКОВОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

**ТЕМА: №6 МОРАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ДІЯЛЬНОСТІ ВІЙСЬКОВОГО ПІДРОЗДІЛУ В БОЙОВИХ УМОВАХ**

Заняття 2 *Лекція на тему:*

***Досвід морально-психологічного забезпечення
бойових дій.***

ЗМІСТ ЛЕКЦІЇ

1. Морально-психологічне забезпечення бойових дій: вітчизняний та зарубіжний досвід.
2. Психологічні війни та операції як складові морально-психологічного забезпечення в арміях сучасних зарубіжних країн.

ГОЛОВНА МЕТА ЛЕКЦІЇ :

- Розкрити сутність вітчизняного та зарубіжного досвіду морально-психологічного забезпечення бойових дій, показати місце психологічної війни та психологічної операції в морально-психологічному забезпеченні в арміях зарубіжних країн.

ФАКТОРИ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА ПОВЕДІНКУ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ В БОЙОВИХ УМОВАХ

4

Довіра до керівництва

Групова
інтеграція

Рівень навченості

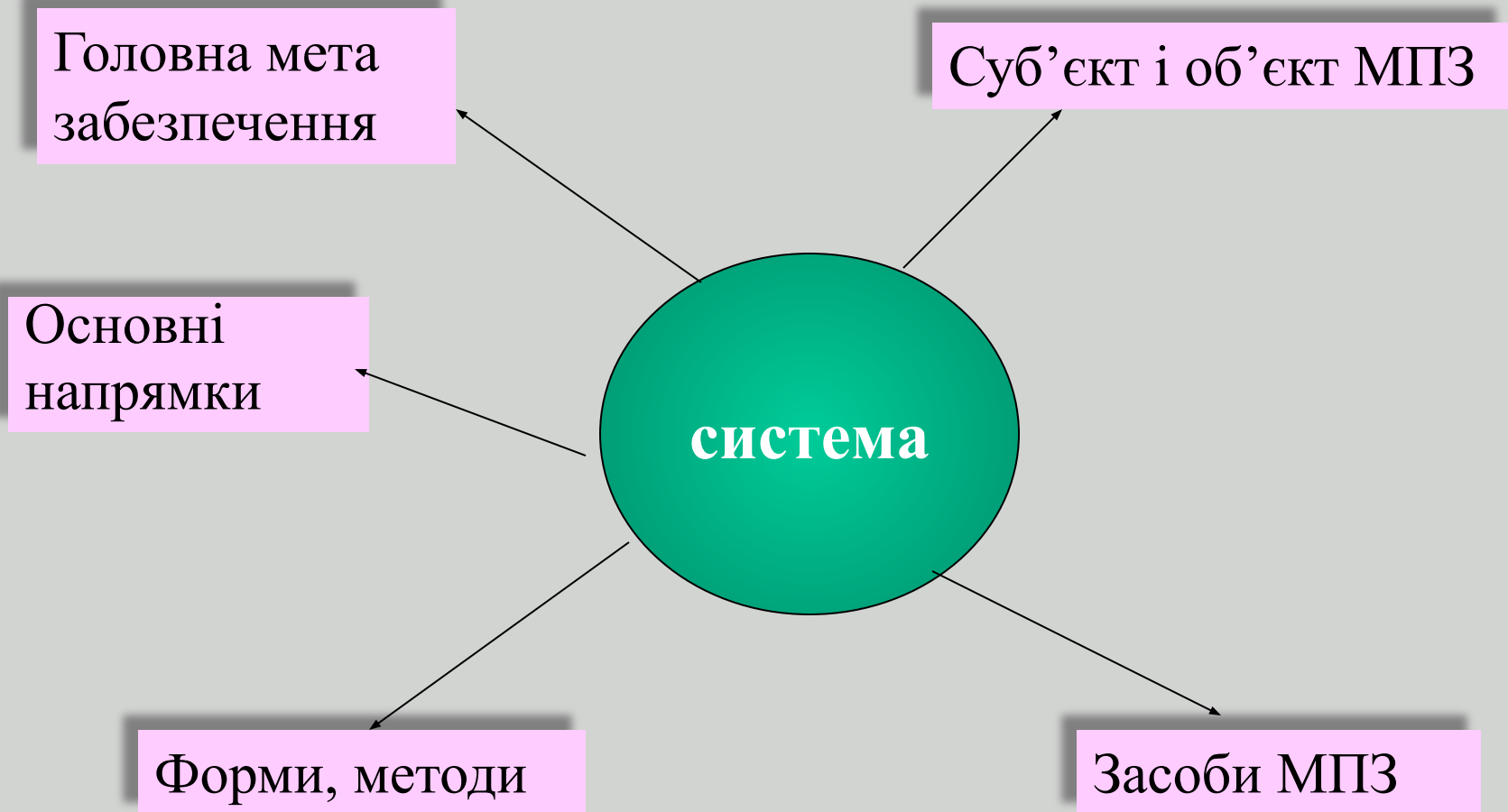
Сміливість та віра

Фізична придатність

Індивідуальні якості
особистості

Система МПЗ службово-бойової діяльності органів і військ зарубіжних країн

Головна мета виховання військовослужбовців армії США

6

Головна мета виховання полягає у тому, щоб сформувати та розвинути особистість військовослужбовця, як громадянина-патріота США і як воїна-професіонала, який постійно прагне до самовдосконалення.

Головною формою виховної роботи в американській армії є індивідуальна робота. У процесі виховної роботи у збройних силах США використовуються: переконання, особистий приклад, моральне та матеріальне стимулювання.

ВИСНОВОК

7

У збройних силах США питанням виховання, морально-психологічного забезпечення (впливу) приділяється особлива увага. Виховна діяльність командування, фахівців по роботі з особовим складом носить цілеспрямований, багатоплановий і добре продуманий характер. Вона суттєво впливає на морально-психологічний стан американських військовослужбовців.

Служби у ЗС США, які відповідають за організацію та здійснення МПВ

Служба зв'язків з громадськістю —
близько **6000** людей

Служба особового складу та тилу — **5000** людей

Служба військових священиків до **3500** людей

Засоби масової інформації, технічні засоби виховання

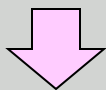
9200 комерційних

радіостанцій

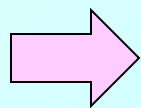
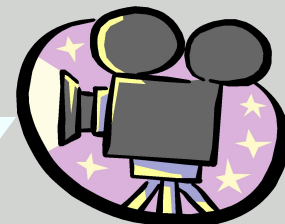
1700 державних

із них **400** наземних
станцій суто
військові або
орендовані у
цивільних відомств

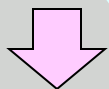
ЗАГАЛОМ ВІЙСЬКОВІ ЗМІ МАЮТЬ

200 радіо

близько 100 наземних
телевізійних станцій

на військових кораблях функціонує до
70 теле і радіостанцій

Відповідний апарат у збройних силах направляє матеріали в більш ніж **2500** газет

загальний тираж понад **102** млн. примірників

Безпосередньо міністерство оборони випускає понад **20** журналів, а види збройних сил – близько **80** журналів.

Напрямки морально-психологічного забезпечення бундесверу

12

- 1. Морально-психологічна підготовка особового складу**
її мета – забезпечення психологічної готовності військовослужбовців до ведення активних бойових дій в будь-яких умовах, подолання страху і паніки, зміцнення групової згуртованості, досягнення безперервного і твердого керівництва.
- 2. Здійснення психологічної оборони** її мета – проведення “консолідуючої” пропаганди на свої війська і населення та підривної – на війська і населення противника.
- 3. Військова церковна служба** її мета – забезпечення духовних потреб військовослужбовців.

МПВ на особовий склад *бундесверу* здійснюється за такими напрямками:

- ❖ доведення до свідомості військовослужбовців завдань “громадянина у військовій уніформі”, роз’яснення того, навіщо й за що він служить;
- ❖ мотивація підтримання військової дисципліни і виконання бойових завдань;
- ❖ інтеграція бундесверу в суспільство за принципом: “суспільство підтримує армію — армія має захищати суспільство, державу”;
- ❖ правове забезпечення служби в армії та підтримка після звільнення в запас

АПАРАТ МПВ БУНДЕСВЕРУ

нараховує понад **1500** осіб

із них

650 офіцерів внутрішнього керівництва

120 офіцерів преси

600 офіцерів для роботи з молоддю

160 офіцерів і унтер-офіцерів для роботи з громадськістю

понад **300** військових священиків

Організація МПВ у ЗС Франції

Служба інформації та суспільних відносин (СІРПА),

Інститут соціального управління, або служба соціальної дії (АСА)

Служба військових священиків

Апарат державно-правового, духовного виховання, інформації та соціального захисту ЗС Франції

Служба інформації та громадських відносин ЗС (СІРПА)

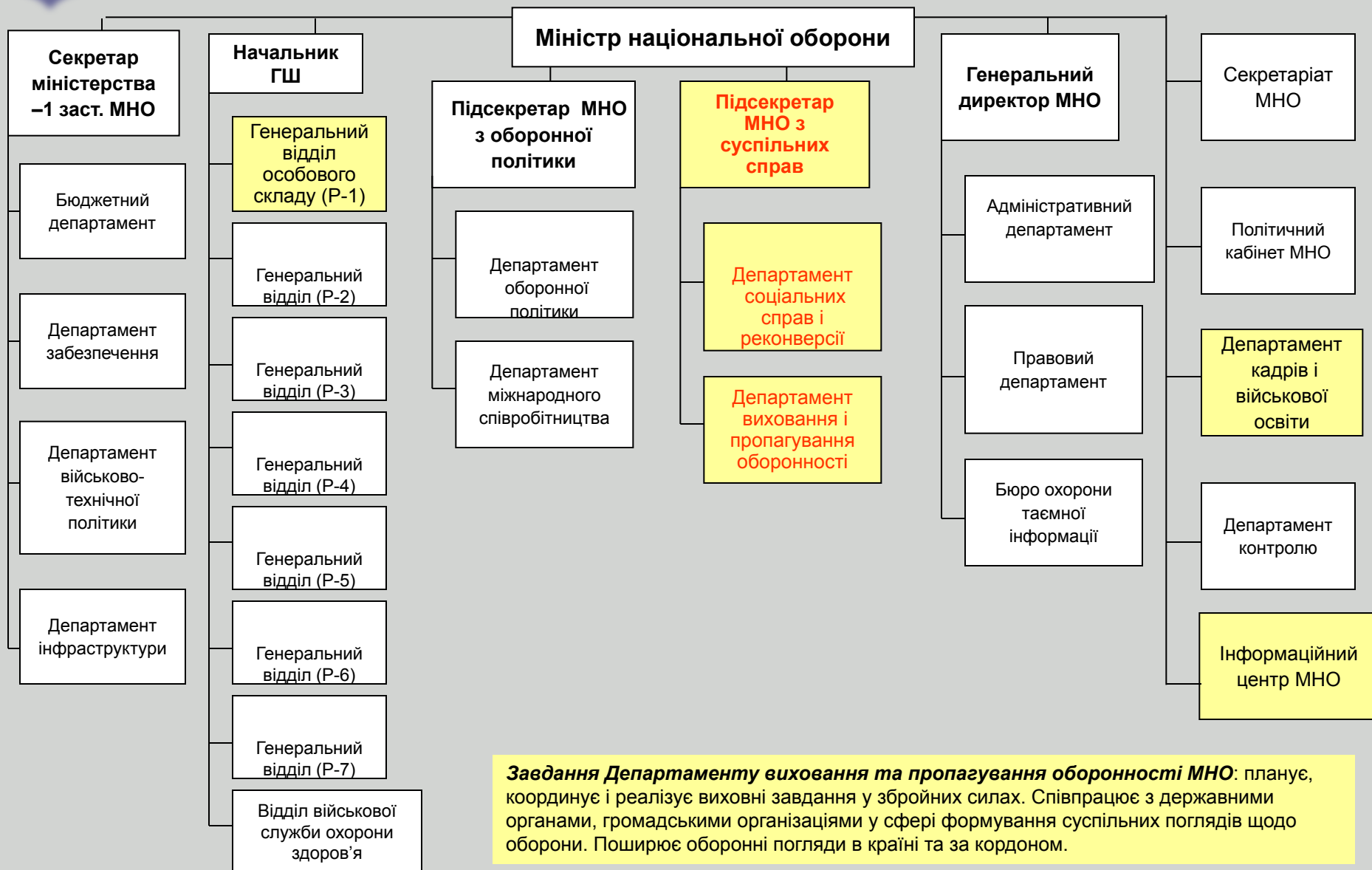
Служба соціальної дії (АСА)

Служба військових священиків

СТРУКТУРА МІНІСТЕРСТВА НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ РЕСПУБЛІКИ ПОЛЬЩА

Департамент виховання та пропагування оборонності МНО Республіки Польща

18

Департамент виховання та пропагування оборонності

Усього	В/сл	Прац.
62	35	27

Відділ суспільних проблем служби

Відділ громадської освіти

Відділ пропагування (реклами військової служби)

Відділ суспільної комунікації (зв'язки з громадськістю)

Відділ культури

Відділ аналізу і військового церемоніалу

Установи безпосереднього підпорядкування

Дім Війська польського

Музей Війська польського

Центральна військова бібліотека

Ансамбль Війська Польського

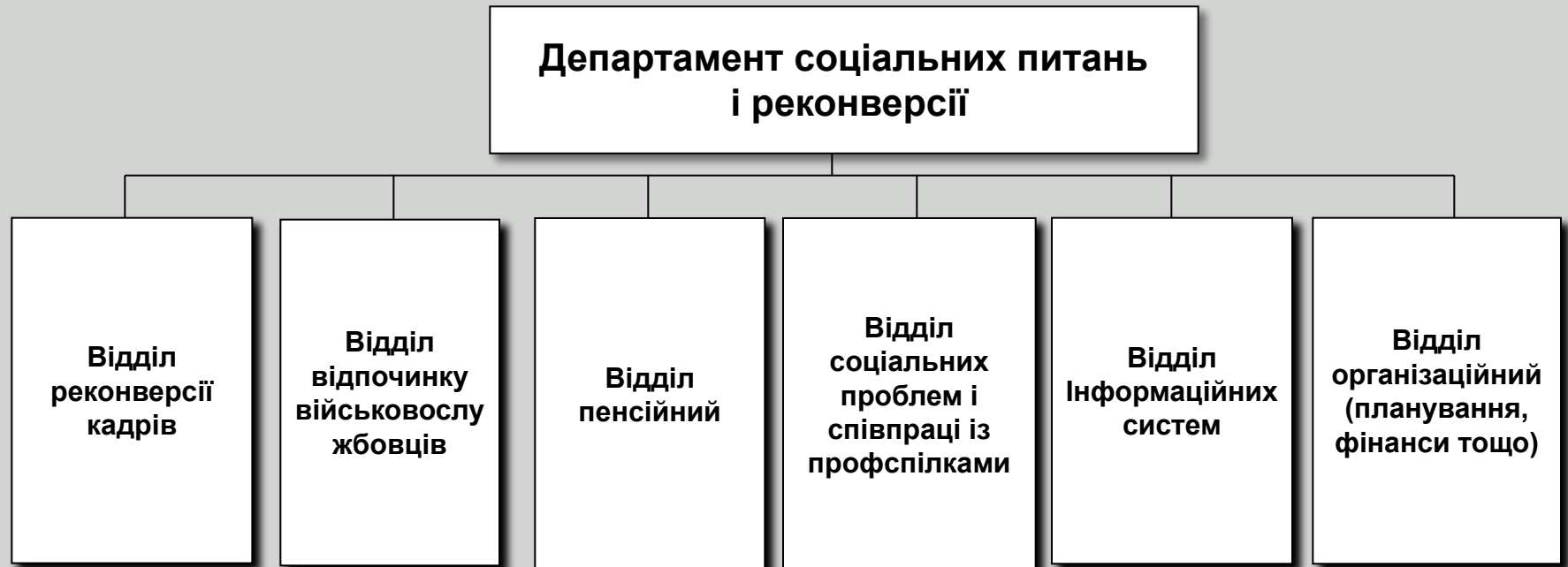
Військове бюро історичних досліджень

Військове бюро соціологічних досліджень

Департамент соціальних питань і реконверсії МНО Республіки Польща

19

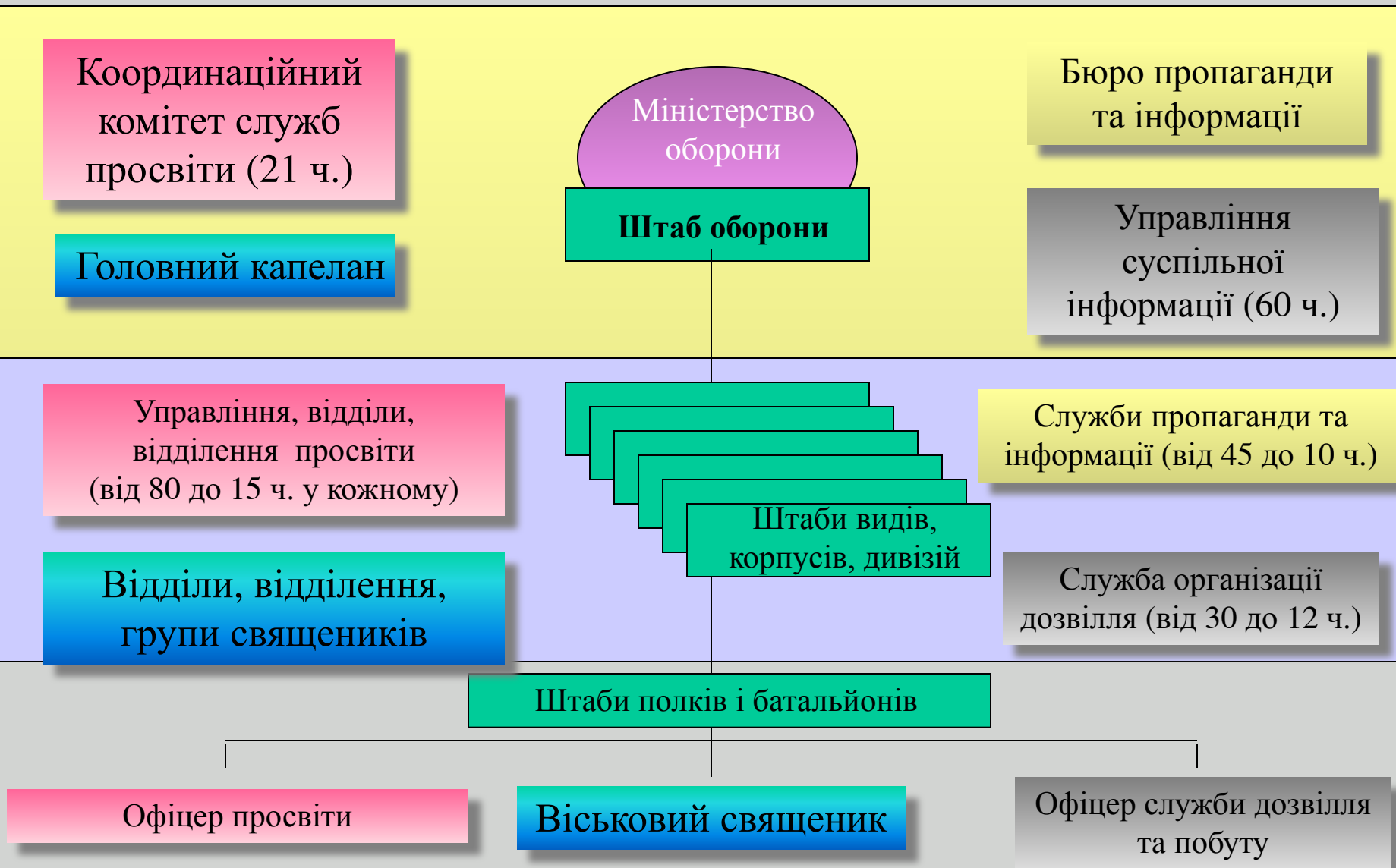
Риси системи МПВ армії *Великобританії*

- доведення до свідомості військовослужбовців, що інтереси країни повинні завжди знаходитись під надійним захистом;
- недопущення розповсюдження серед них пацифістських настроїв у зв'язку зі змінами в соціально-політичній картині світу;
- переконання в необхідності ядерного потенціалу держави як гаранта стримування потенційних ворогів Великобританії;
- формування у військовослужбовців відповідальності за становище у світі й необхідності захисту британських інтересів.

МТВ ОРГАНІЗОВУЄ І ЗДІЙСНЮЄ АПАРАТ

- ❖ Просвітницька служба
- ❖ Королівська служба військових капеланів
- ❖ Служба організації дозвілля і побуту
- ❖ Служба пропаганди та інформації

Апарат інформації, державно-правового та духовного виховання ЗС Великобританії

Система роботи з особовим складом в арміях провідних країн НАТО включає:

- ідейно-виховний вплив;
- морально-психологічну підготовку;
- соціальну роботу;
- захист особового складу від негативного інформаційно-психологічного впливу противника;
- вплив на противника силами психологічних операцій.

Основні риси організації МПВ в більшості армій країн НАТО

- ❖ наявність відповідного апарату практично на всіх ланках організаційної побудови збройних сил;
- ❖ широка розгалуженість та сувора підпорядкованість відповідних служб та органів;
- ❖ наявність чітко визначених ідейно-теоретичних та методологічних основ процесу здійснення;
- ❖ цілеспрямованість та комплексність МПВ;

- ❖ нерозривність та органічна єдність процесу навчання і виховання;
- ❖ високоякісне законодавче забезпечення;
- ❖ наявність у розпорядженні органів управління МПВ потужної матеріальної та фінансової бази в поєднанні з багаточисельними висококваліфікованими кадрами;
- ❖ логічність та чітка організація практичної діяльності

Головні завдання морально- психологічної підготовки в провідних країнах НАТО

- формування у свідомості військовослужбовців переконань про дійсно демократичний характер своїх держав і їх інститутів, про перевагу їх моральних цінностей над іншим світом, про важливість і необхідність збройних сил для захисту національних інтересів;
- пропаганда ідей про наявність воєнної загрози;
- формування образу ворога;
- формування у свідомості військовослужбовців ідеї моральної обґрунтованості будь-яких дій щодо ворога в ході бою;
- розвиток у особового складу здатності зберігати холонокровність і почуття відповідальності в найнебезпечніших обставинах, протистояти негативному інформаційно-психологічному впливу противника;
- соціальний захист прав і пільг всіх категорій військовослужбовців, в тому числі і пенсіонерів збройних сил .

Основні напрямки МПВ в арміях країн НАТО

- формування та розвиток високих військово-професійних якостей;
- виховання почуття патріотизму, відданості національним цінностям;
- формування позитивної мотивації до військової служби;
- виховання готовності до ведення тривалих бойових дій в екстремальних умовах;
- спеціальна фізична підготовка;
- системний релігійний вплив.

ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ СТРУКТУР МОРАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ КРАЇН НАТО

28

1. Апарат морально-психологічного впливу на свідомість персоналу армій провідних країн світу існує у всіх структурах збройних сил;
2. Апарат має розгалужену структуру, яка базується на міцному матеріальному й фінансовому забезпеченні в поєднанні з багаточисельним висококваліфікованим кадровим складом;
3. Чітко визначені ідейно-теоретичні й методологічні основи керівництва морально-психологічним впливом на особовий склад;
4. Високоякісне законодавче забезпечення;
5. Якісно організована практична діяльність.

ОСНОВНІ НАПРЯМИ МОРАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ В АРМІЯХ КРАЇН НАТО

29

- 1) Формування та розвиток високих військово-професійних якостей.
- 2) Виховання почуття патріотизму, відданості національним цінностям.
- 3) Формування позитивної мотивації до військової служби.
- 4) Виховання «полоностійкості» та готовності до ведення тривалих бойових дій в екстремальних умовах;
- 5) Релігійний вплив на особовий склад.
- 6) Спеціальна фізична підготовка.

ЗДІЙСНЕННЯ ГУМАНІТАРНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В ЗБРОЙНИХ СИЛАХ ПРОВІДНИХ КРАЇН НАТО

30

Гуманітарне забезпечення здійснюється за наступними напрямками:

- 1) Виховання у населення країни почуття патріотизму, поваги до військової служби, національної державної символіки, військово-історична пропаганда.
- 2) Морально-психологічна підготовка особового складу.
- 3) Інформаційно-пропагандистський супровід підготовки та застосування національних збройних сил.
- 4) Системний захист особового складу від негативного інформаційно-психологічного впливу.
- 5) Задоволення соціальних та культурних потреб військового персоналу та членів їхніх сімей.
- 6) Духовна підтримка персоналу.
- 7) Діяльність закладів, що сприяють виконанню завдань у соціальній сферах національних збройних сил.

Висновки з аналізу діяльності структур ЗС НАТО, що забезпечують гуманітарну складову

31

У всіх національних збройних силах визнана пріоритетною діяльність щодо забезпечення ідеологічного виховання, культурного, духовного розвитку, фізичного та психічного здоров'я особового складу, задоволення його соціальних потреб

Відсутність стандартних підходів щодо забезпечення реалізації гуманітарної складової воєнної політики на рівні міністерств оборони. Певна стандартизація спостерігається лише в військових структурах, починаючи від генерального (головного) штабу

Програмний підхід до вирішення завдань людського фактору військової діяльності. Децентралізація цих програм, тобто відсутність єдиного керівника щодо їх організації на різних рівнях військового управління

Значні обсяги фінансових та матеріальних витрат на здійснення гуманітарних та соціальних програм

Фахова здатність командирів національних збройних сил НАТО керувати соціальними та гуманітарними процесами у військових колективах *(на підготовку офіцерів країн НАТО у навчальних закладах практиці управління персоналом, соціальними процесами в колективах, викладання гуманітарних дисциплін, у середньому, відводиться на 1 курсі – до 50% навчального часу, на 2 курсі – до 30%, на 3 курсі – до 60%, на 4 курсі – до 70%)*

Науково-технічна підтримка гуманітарних та соціальних програм з боку багаточисельних закладів, що забезпечують діяльність національних збройних сил НАТО

СИСТЕМА МОРАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗС РФ ФУНКЦІОНУЄ НА ТРЬОХ РІВНЯХ

ЗАГАЛЬНОСОЦІАЛЬНИЙ (ДЕРЖАВНИЙ)

ВІЙСЬКОВО-СОЦІАЛЬНИЙ (ВІДОМЧИЙ)

ЗС

МВС

Інші ВФ

ОСОБИСТІСНИЙ

НАЙВАЖЛИВІШІ ЗАВДАННЯ МПЗ, ЗА ПОГЛЯДАМИ РОСІЙСЬКИХ ФАХІВЦІВ:

- формування у військовослужбовців стійкої системи світогляду, розуміння політики держави;
- розвиток високих моральних якостей;
- формування в особового складу психологічної стійкості;
- забезпечення реалізації правових і соціальних гарантій;
- правова підготовка особового складу;

- виховання загальної культури поведінки і формування здорових взаємовідносин у військових колективах;
- організація протидії негативному інформаційно-психологічному впливу на особовий склад і населення у ході повсякденної діяльності та захист від психологічних операцій противника у воєнний час;
- розвиток у особового складу економічного мислення;
- формування екологічної свідомості.

ВИСНОВОК ПО ПЕРШОМУ ПИТАННЮ

35

Військове керівництво країн-членів НАТО, Росії приділяє серйозну увагу проблемам найбільш ефективного використання людського фактору в сучасній війні, питанням морально-психологічного, соціального забезпечення та духовного розвитку особистості військовослужбовця як в ході виконання бойових завдань так і у повсякденній діяльності військ.

МПЗ підготовки та застосування ЗС України - це комплекс узгоджених за метою, завданнями, напрямками, місцем, часом, послідовністю, силами та засобами, що застосовуються, заходів, здійснюваних командувачами, командирами (начальниками), органами державного і військового управління щодо формування, підтримання і поновлення високого морально-психологічного стану особового складу військ (сил), бойових та психологічних якостей, необхідних для успішного виконання поставлених завдань, а також забезпечення інформаційно-психологічної та духовної безпеки військовослужбовців та населення країни.

Основні завдання

досягнення морально-психологічної переваги над противником

підтримання правопорядку і військової дисципліни під час виконання бойових задач

забезпечення психологічної стійкості особового складу

надійний захист військ (сил) і населення країни від інформаційно-психологічного впливу противника

створення позитивних соціально-психологічних умов бойового застосування частин, з'єднань, об'єднань ЗС

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ФОРМИ МПЗ :

- Психологічна робота
- інформаційно-виховна робота
- воєнно-соціальна робота
- культурно-дозвільна робота
- протидія негативному інформаційно-психологічному впливу у процесі повсякденної службово-бойової діяльності (протидія інформаційно-психологічному впливу противника в ході бойових дій)

Основні напрямки діяльності органів з гуманітарних питань Сухопутних військ ЗС України

38

морально-психологічне забезпечення бойової і мобілізаційної готовності військ (сил), бойового чергування, бойової служби, оперативної та бойової підготовки, застосування Сухопутних військ Збройних Сил України;

морально-психологічне забезпечення військової дисципліни та виховна профілактика правопорушень, правове виховання, моніторинг морально-психологічного стану особового складу військ (сил);

психологічна робота у військах (силах);

гуманітарна підготовка та інформаційно-пропагандистське забезпечення військ (сил);

культурно-виховна і просвітницька робота, духовне виховання особового складу;

військово-соціальна робота у військах (силах).

НЕДОЛІКИ ВІТЧИЗНЯНОЇ СИСТЕМИ ГУМАНІТАРНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬК (СИЛ)

39

низька насиченість військ (сил) фахівцями в галузях психології, психофізіології, соціології та політології;

підміна психологічного, соціологічного, інформаційного, культурного забезпечення військ (сил) заходами загального характеру;

значна кількість адміністративних посад в органах з гуманітарних питань;

недосконале нормативне та методичне забезпечення діяльності фахівців гуманітарного профілю, їх використання у військах (силах) не за призначенням.

ПСИХОЛОГІЧНІ ВІЙНИ ТА ОПЕРАЦІЇ

Близько 500 років до нашої ери видатний китайський полководець Сунь-Цзи у своєму трактаті «Мистецтво війни» писав:

«У всякій війні найкраща політика зводиться до захоплення держави цілісною; зруйнувати її значно легше. Взяти армію противника краще, ніж знищити її... Отримати сотню перемог в сотні битв - це ще не мета військового мистецтва. Підкорити противника без битви - ось вінець мистецтва.»

ПСИХОЛОГІЧНІ ВІЙНИ ТА ОПЕРАЦІЇ

Близько 500 років до нашої ери видатний китайський полководець Сунь-Цзи у своєму трактаті «Мистецтво війни» писав:

“1. Розтрощіть все гарне, що маєтся в країні вашого супротивника. 2. Втягуйте видатних діячів супротивника в злочинні заходи. 3. Підривайте престиж керівництва супротивника і виставляйте його в потрібний момент на ганьбу громадськості. 4. Використовуйте в цих цілях співробітництво із самими підлими і мерзенними людьми. 5. Розпалюйте сварки і зіткнення серед громадян ворожої вам країни. 6. Підбурюйте молодь проти старих. 7. Заважайте всіма способами роботі уряду. 8. Перешкоджайте всіма способами нормальному постачанню ворожих військ і підтримці в них порядку. 9. Сковуйте волю воїнів супротивника піснями і музикою. 10. Робіть усе можливе, щоб знецінити традиції ваших ворогів і підірвати їхню віру у своїх богів. 11. Посилайте жінок легкого поведження для того, щоб доповнити справу розкладання. 12. Будьте щедрими на пропозиції і подарунки для купівлі інформації і союзників. 13. Взагалі не заощаджуйте ні на грошах, ні на обіцянках, тому що вони приносять чудові результати”.

ПСИХОЛОГІЧНІ ВІЙНИ ТА ОПЕРАЦІЇ

Воєнні психологи і військово-політичне керівництво сучасних закордонних армій сходяться в думці, що стратегія локального воєнного конфлікту повинна обов'язково включати такий важливий елемент, як психологічні операції (ПсО).

Діяльність американських командирів усіх рівнів у цьому відношенні визначається статутом FM33-1 «Психологічні операції». У ньому підкреслюється, що «психологічні операції - це проводима в мирний або воєнний час планова пропагандистська або психологічна діяльність, розрахована на іноземні ворожі, дружні або нейтральні аудиторії з тим, щоб впливати на їхнє відношення і поведінку в сприятливому напрямку для досягнення як політичних, так і воєнних національних цілей США».

ПСИХОЛОГІЧНІ ВІЙНИ ТА ОПЕРАЦІЇ

На війні вирішальне значення відіграє збройна боротьба маси озброєних людей, які знищують один одного на полі бою, проте, надаючи пріоритету збройному насильству, не можна недооцінювати роль та значення інших способів боротьби, таких як : економічні, дипломатичні, науково-технічні та інші. Але всі вони пронизані і залежать від інформації. Тому останнім часом усе більше зростає значення інформаційної боротьби і навіть точніше буде сказати, інформаційно-психологічної боротьби. Все більше зростає роль пропагандистського та психологічного впливу на духовний потенціал противника.

ПСИХОЛОГІЧНІ ДІЇ (АКЦІЇ) - це здійснення конкретних заходів, як в мирний так і в воєнний час, направлених на підрив потенційного і дійсного престижу і впливу противника в ворожих, нейтральних або дружніх країнах і зміцнення свого впливу й престижу.

ПСИХОЛОГІЧНІ ОПЕРАЦІЇ - самостійний і ефективний вид впливу на противника, що здійснюється для досягнення воєнних цілей невійськовими засобами. Який складається із системи психологічних акцій об'єднаних однією метою та завданнями.

ПСИХОЛОГІЧНА ВІЙНА - система психологічних операцій, направлених на досягнення загальних стратегічних цілей.

До способів, які використовуються при проведенні інформаційно-психологічного протиборства відносять:

НАСТУПАЛЬНІ:

блокування, сковування, інсценування, дезінтеграція, залякування, провокування, перевантаження, тиск, навіювання.

ОБОРОННІ:

деблокування, ототожнення.

ЗАСОБИ розповсюдження інформаційно-психологічного впливу поділяються на:

візуальні;

звукові;

відеозвукові.

ПСИХОЛОГІЧНІ ВІЙНИ ТА ОПЕРАЦІЇ

Психологічна війна

це сукупність різних форм, методів і засобів впливу на людей з метою зміни в бажаному напрямку їх психологічних характеристик (поглядів, точок зору, ціннісних орієнтацій, настрою мотивів, установок, стереотипів поведінки), а також групових норм, масових настроїв, суспільної свідомості в цілому.

ПСИХОЛОГІЧНІ ВІЙНИ ТА ОПЕРАЦІЇ

Психологічна війна

Види впливу

1. Інформаційно-психологічний вплив (словом, інформ.);
2. Психогенний вплив (фізично, шоково);
3. Психоаналітичний вплив (на підсвідому сферу);
4. НЛП (нейро-лінгв. програмування)
5. Психотронна дія
6. Психотропна дія - ч/з мед.препарати (хім. біол.)

ПСИХОЛОГІЧНІ ВІЙНИ ТА ОПЕРАЦІЇ

Психологічна операція

головний елемент психологічної війни

Суть **ПСИХОЛОГІЧНОЇ ОПЕРАЦІЇ** полягає в використанні на практиці в умовах збройної боротьбі складної сукупності узгоджених скоординованих і взаємопов'язаних по цілям, задачам, місцем і часом, об'єктам і процедурам видам, формам, способам і прийомам психологічного впливу.

ПСИХОЛОГІЧНІ ВІЙНИ ТА ОПЕРАЦІЇ

види психологічних операцій

1. *Конверсивна психологічна операція* - спрямована на корінну зміну поглядів, настроїв і поведінку військовослужбовців супротивника.
2. *Розмежувальна психологічна операція* - розрахована на те, щоб внести розлад в ряди противника, підірвати його єдність.
3. *Консолідаційна психологічна операція* - здійснюється з метою встановлення дружніх або ненасильницьких стосунків з цивільним населенням окупованих районів.
4. *Психологічно-пропагандистська операція* - спрямована на формування нормативно-ціннісної орієнтації і внутрішньої єдності своїх військ та населення.
5. *Психологічна операція* (на союзників) - здійснюється з метою встановлення й підтримання дружніх стосунків з союзними та нейтральними державами.
6. *Інформаційно-психологічна протидія* - проводиться серед своїх військ та населення з метою нейтралізації психологічного впливу противника.

ПСИХОЛОГІЧНІ ОПЕРАЦІЇ КЛАСИФІКУЮТЬСЯ:

за об'єктом впливу:

на особовий склад своїх військ, населення своєї держави;

на війська противника та населення іншої держави

за часом виконання:

короткотривалі;

довготривалі

за значенням:

тактичні;

оперативні;

стратегічні.

ПСИХОЛОГІЧНІ ВІЙНИ ТА ОПЕРАЦІЇ

види психологічних операцій

Стратегічна морально-психологічна операція - це системокомплекс різнобічного соціально-психологічного і психологічного впливу на війська і населення як своєї, так і чужої (ворожої) держави з метою формування у них системи певних психологічних установок і ціннісних орієнтацій, які спрямовані на зміцнення (у своїх військах і населення) або руйнування (у військах та населенні противника) морально-психологічного стереотипу, що сприяє у першому випадку формуванню морально-психологічної стійкості, надійності і в цілому високого рівня МПС, а в другому - його пониженню.

Стратегічні МПО на війська і населення противника мають завдання:

- дискредитувати керівництво держави і збройних сил, посіяти до них недовіру і зневагу;
- послабити духовно населення, відняти у нього віру в перемогу, активізувати антидержавні дії;
- підірвати морально-психологічну стійкість військ;
- оживити національні забобони і пережитки, ворожнечу, навіювати людям ворожі ідеї і установки;
- провокувати незадоволеність життям, роботою, забезпеченістю, соціальним станом тощо;
- викликаючи нездоровий інтерес до різних фактів, дат, подій негативного значення;
- нав'язувати здогади, чутки, передбачення відносно майбутніх подій, перемін, рішень, економічних, соціальних, воєнних кроків керівництва і т.ін.
- підірвати морально-психологічний стан особового складу збройних сил і населення противника та паралізувати в них волю до боротьби;
- вводити противника в оману, дезінформувати суспільну свідомість з метою приховати справжні наміри і задуми;
- організувати боротьбу з пропагандою противника, його психологічними впливами тощо.

Оперативні МПО

Проводяться на свої та війська противника.

Оперативна МПО на особовий склад угруповань військ, які протистоять нашим, спрямована на підрив у них віри в можливість виконання поставлених бойових завдань, злам волі до опору, сковування ініціативи, зниження готовності і здатності мобілізувати свої духовні і фізичні сили в ході бойових дій та зробити спроби до збереження власного життя домінуючим мотивом в поведінці, а також орієнтувати військовослужбовців на навмисне ухилення від участі в бойових діях, відмова від продовження подальшого опору, здачу в полон тощо.

Тактичні МПО

на свої війська та противника проводяться з метою вирішення ситуаційних морально-психологічних завдань, які виникли в ході бойових дій в зоні відповідальності військових формувань.

Завдання тактичної МПО на війська противника:

- викликати негативні ситуаційні психічні стани окремих військовослужбовців та груп;
 - створити нездоровий психоз, паралізувати психіку в період конкретних бойових дій;
 - забезпечити низьку ефективність застосування зброї і бойової техніки.
- Тактичні МПО на свої війська переслідують мету підготовки особового складу до виконання конкретних завдань військової діяльності в мирний та воєнний час, ліквідацію будь-якого негативного соціально-психологічного явища чи процесу, формування певних психологічних установок.*

Завдання тактичної МПО на свої війська у воєнний час:

- підготувати війська в морально-психологічному плані до виконання конкретного бойового завдання;
- добитись психічного стану активності, підйому, позитивної напруги;
- попередити виникнення в особового складу негативних психічних станів та неврозів.

До способів, які використовуються при проведенні інформаційно-психологічного протиборства відносять:

НАСТУПАЛЬНІ: блокування, сковування, інсценування, дезінтеграція, настрахання, провокування, перевантаження, тиск, навіювання.

ОБОРОННІ: деблокування, ототожнення.

Засоби розповсюдження інформаційно-психологічного впливу поділяються на:

візуальні;

звукові;

відеозвукові.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

ЯКУЮ ЗА УВАГУ